

Metodické usmernenie k VZN č. 41/2022 na poskytnutie krajského štipendia na nedostatkové odbory vzdelávania

Metodické usmernenie je vydané podľa čl. 3 bod 2 VZN č. 41/2022 o poskytovaní krajského štipendia žiakom stredných škôl za účelom zvýšenia záujmu žiakov o nedostatkové odbory vzdelávania a za účelom zvýšenia záujmu žiakov dosahovať mimoriadne výsledky vo vedomostných, športových a kultúrnych súťažiach.

Za účelom podpory odborného vzdelávania a prípravy na povolanie Trenčiansky samosprávny kraj schválil VZN č. 41/2022 na motiváciu žiakov pre nábor na nedostatkové odbory vzdelávania, ktoré sú potrebné pre trh práce. Ide o podporu vybraných tradičných remeselných a výrobných odborov vzdelávania žiadaných pre potreby trhu práce. Táto podpora odborného vzdelávania a prípravy na povolanie sa zakladá z piatich druhov podpory:

1. podpora na zníženie disproporcie medzi odvetviami národného hospodárstva,
2. podpora na zníženie disproporcie medzi plánom výkonov a potrebami trhu práce,
3. podpora na zníženie disproporcie medzi záujmom žiakov a potrebami trhu práce,
4. podpora odborov s celoslovenskou pôsobnosťou,
5. podpora odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce.

Pri určovaní kritérií na výber odborov vzdelávania sa vychádzalo z dostupných údajov ako je:

- dodatočná potreby trhu práce zverejnené MPSVaR SR a verifikovaná stavovskými a profesijnými organizáciami pre jednotlivé odbory vzdelávania,
- počet žiakov do 1. roč. stredných škôl určený Trenčianskym samosprávnym krajom,
- záujem žiakov o jednotlivé študijné a učebné odbory podľa Školského výpočtového strediska Liptovský Mikuláš,
- zoznam študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce zverejnenými na web stránke MŠVVaŠ SR.
- zoznam odborov s celoslovenskou pôsobnosťou uvedenými v analytickej časti Regionálnej stratégie výchovy a vzdelávania v Trenčianskom samosprávnom kraji na roky 2021 – 2025,
- zoznam pracovísk praktického vyučovania v systéme duálneho vzdelávania zverejneného na webovom sídle príslušnej stavovskej a profesijnej organizácií.

Podpora na zníženie disproporcie medzi odvetviami národného hospodárstva je za účelom zvýšenia počtu žiakov v odboroch, ktoré súvisia s konkrétnym odvetvím národného hospodárstva a u ktorých za posledné roky značne poklesol záujem žiakov. Pri výbere odborov sa pri učebných odboroch (H odbory) bralo do úvahy, že daný H odbor musí byť v sieti aspoň jednej školy zo škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK a musí byť certifikovaný na systém duálneho vzdelávania (SDV) u zamestnávateľa z Trenčianskeho kraja. Pri študijných odborov vzdelávania so zvýšeným počtom hodín praktického vyučovania (K odboroch) bolo podmienkou, že K odbor musí byť v sieti aspoň jednej školy zo škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti TSK, pre K odbor musí byť požiadavka na žiakov do SDV a zároveň splnené podmienka, že verifikovaná dodatočná potreba musí byť aspoň 9 žiakov. Pri tomto kritériu sa berú do úvahy len H a K odbory, (do úvahy sa neberie ani externá forma štúdia).

Podpora na zníženie disproporcie medzi plánom výkonov a potrebami trhu práce je za účelom zvýšenia efektivity v plánovaní výkonov, aby sa žiaci hlásili na odbory, ktoré sa bežne plánujú a sú potrebné na trhu práce. Pri tomto kritériu platia tie isté podmienky ako pri

výbere H odborov v predchádzajúcom prípade.

Odbory na podporu záujmu o nedostatkové H odbory sa určili na základe podielu verifikovanej dodatočnej potreby zamestnávateľov a záujmu žiakov. Aj v tomto prípade platili pre H odbor tie isté podmienky ako v predchádzajúcich prípadoch.

Pri podpore odborov s celoslovenskou pôsobnosťou sa brali do úvahy H, K aj M odbory podľa schválenej Regionálnej stratégie výchovy a vzdelávania v Trenčianskom samosprávnom kraji na roky 2021 – 2025.

Podpora odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce podľa MŠVVŠ sa berú do úvahy H, K aj M odbory podľa zoznamu odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce zverejnené na web stránke MŠVVaŠ (len odbory výrobného charakteru).

Nedostatkové odbory vzdelávania na poskytnutie krajského štipendia sú uvedené v prílohe.

Návrh podpory je formou motivácie žiakov prostredníctvom tzv. krajského štipendia, ktorý má klesajúcu tendenciu, z dôvodu znižovania teoretického vyučovania v škole. Žiaci by mali mať so zvyšujúcim sa ročníkom štúdia viac praktického vyučovania u zamestnávateľa, kde môžu získať ďalšie finančné prostriedky v rámci produktívnej práce alebo v prípade žiakov v systéme duálneho vzdelávania v rámci podnikového štipendia.

Podmienkou nároku bude prospech žiaka na pol roku a na konci školského roku. Ďalšou podmienkou bude správanie žiaka a školská dochádzka (napr. nesmie mať dvojku so správania, prípadne opatrenie udelené riaditeľom školy, neospravedlnenú absenciu viac ako 1 deň) Štipendium sa bude vyplácať 2 krát do roka a škola bude posilať žiadosť na poskytnutie krajského štipendia.

Prípady v aplikačnej praxi:

Opakovanie ročníka

Ak žiak opakuje ročník vyplatenie štipendia sa mu v opakovanom ročníku pozastaví a nevyplatí v tom prípade, ak už bolo štipendium za daný polrok opakovaného ročníka raz vyplatené, aj keby žiak pritom dosiahol opätovne požadovaný priemer známok a ďalšie podmienky na vyplatenie.

Štipendium sa vypláca pri trojročných učebných odboroch maximálne 6 krát a pri štvorročných študijných odboroch maximálne 8 krát v rámci celého štúdia. (aby sa štipendium za polrok nevyplácalo dva krát, pretože ak by žiak, ktorý opakuje ročník a dosiahol požadovaný priemer známok, mohol celkovo dostať viac krát štipendium ako žiak, ktorý ročník neopakuje). Prerušenie štúdia netreba riešiť, pretože žiak nedostáva vysvedčenie.

Prestup žiaka

Ak žiak v priebehu školského roka prestúpi na inú strednú školu, štipendium bude vyplácať stredná škola, ktorá vydala posledné polročné alebo koncoročné vysvedčenie za daný polrok, aj keď je tento žiak už žiakom inej strednej školy. (pre prípad ak žiak prestupuje k 1.2 a nová škola ešte nemá podklady).

Alikvótnu časť mesiaca netreba riešiť, pretože sa štipendium sa vypláca za celý mesiac aj z podkladov, ktoré poskytne pôvodná škola

Neospravedlnená absencia

Za jeden neospravedlnený deň sa počíta, ak žiak vynechal aspoň 7 vyučovacích hodín, pričom sa neospravedlnené hodiny v rôznych dňoch spočítavajú. (pre prípad špekulácie, ak by žiak chcel vynechávať viac hodín v rôznych dňoch)

Príloha 1 k metodickému usmerneniu a k VZN č. 41/2022

Zoznam nedostatkových odborov vzdelávania podľa VZN č. 41/2022 na poskytovanie krajského štipendia pre žiakov, ktorí nastúpili do prvého ročníka od 1.9.2022

2423 H	nástrojár
2464 H	strojný mechanik
2466 H 02	mechanik opravár – stroje a zariadenia
2487 H 03	autoopravár – karosár
2683 H 12	elektromechanik – automatizačná technika
2738 H 01	operátor sklárskej výroby – výroba dutého a lisovaného skla
2738 H 02	operátor sklárskej výroby – obsluha sklárskych automatov
2738 H 04	operátor sklárskej výroby – maľba skla a keramiky
2738 H 06	operátor sklárskej výroby - brúsenie skla
2954 H	mäsiar
2962 H	pekár
2978 H	cukrár pekár
2980 H	pracovník v potravinárstve - výroba trvanlivých potravín
3152 H 02	krajčír – dámske odevy
3274 H	obuvník
3355 H	stolár
3661 H	murár
3663 H	tesár
3668 H	montér suchých stavieb
3678 H	inštalatér
3684 H	strechár
4524 H	agromechanizátor, opravár
4571 H	záhradník
4580 H 02	chovateľ - chov koní a jazdectvo
2868 K	technik spracovania plastov
2734 K	technik sklárskej výroby
2859 K	operátor gumárskej a plastikárskej výroby
3136 K	procesný technik odevnej výroby
3247K	technik obuvníckej výroby
3658 K	mechanik stavebnoinštalačných zariadení
4532 K	agromechatronik
8521 K 11	výtvarné spracúvanie skla - výroba sklenej vitráže
8244 M	modelárstvo a navrhovanie obuvi a módnych doplnkov
	33 odborov, 24 H, 8 K, 1 M